

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 55 (3501) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Megérkezett Londonba Sztalin válasza a lengyel határkérdésben

Török katonai bizottság utazik Londonba, hogy újra megkezdje a félbeszakadt tárgyalásokat — Törökország nem nézné jó szemmel az olasz hajóhad egyrészének szovjet kézre juttatását

Szöfiából jelentik: (MTI) A Zora keddi számában a balkáni partraszállás lehetőségével és a Balkán erőviszonyairól foglalkozik. A cikk többek között ezt mondja:

— A Balkán-félszigeten csak két érintetlen és ütőképes hadsereg van, az egyik a bolgár, a másik a török. A partizán- és esztoniakalakulatok nem számítanak rendes hadseregeknek, — amennyiben csak fanatizált önkéntesekből álló csoportok. Bulgáriával szemben a Balkán-félszigeten tehát nincsen ütőképes hadsereg, mert Románia szövetséges állam, Törökország pedig Bulgária barátja, eltekintve attól, hogy az törökök különben is semlegesek akarnak maradni. A balkáni partraszállással való fenyegetés nem ijesztő. Az olaszországi példából látható, hogy az előzárás nem megy olyan könnyen végbe, bár ott a partraszállás lehetőségei sokkal kedvezőbbek voltak.

Szöfiából jelentik: (MTI) Egyes külföldi sajtóírók és hírszóró állomások azt a híresztelést terjesztik, hogy Bozsi-Bozsi bolgár miniszterelnök kormányának átalakítása érdekében tárgyal az ellenzék két vezérével, akiket állítólag a kormányba való belépésre akar rávenni. Illetékes bolgár hely teljesen alaptalannak minősíti ezt a híresztelést.

Elsőrendű légivereséggé változott az amerikaiak „elsőrendű légitámadása” Berlin ellen

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A német sajtó a 140 amerikai gép március 7-én történt lelévését a német légvédelem állandó erősödésének minősíti. A lapok utalnak arra a tényre, hogy ebben a számba nincsenek benne az Angliában megrongáltan hazakeresztett gépek, sem azok a gépek, amelyek a tengerbezuhanáltak és amelyek semleges területen leszállani kényszerültek. Ez a tény csak növeli a német elhárítás sikerét. Így az amerikaiak által beharangozott „elsőrendű támadás” Berlin ellen, elsőrendű légivereséggé változott az amerikaiak számára. Ezekben a harcokban a német repülőszellem ismét fényesen bevált.

A Pesti írja: Zürich jelentés szerint kedden délben amerikai és angol bombázók folytatták támadásaikat. Észak-Franciaország ellen. Kisebbségi kötelékek Párizst keresték fel. Ugyancsak kedden délben a földközi tengeri támaszpontokról felszállott szövetséges bombázók

Dél-Franciaország és Olaszország több vidékét támadták, különösen a touloni kikötőt, továbbá Firenze és Róma környékét. Róma külső részein több bom-

ba esett le. Szerdára virradóra újabb angol légitámadás következett, amely főként a megszállott nyugati területek ellen irányult.

Törökország nem óhajtja Olaszországnak, mint Földközi-tengeri hatalomnak kiküszöbölését

Zürichből jelentik: (MTI) A Basler Nachrichten londoni tudósítója angol lap-értesülésekről ad hírt, amelyek szerint rövidesen török katonai bizottság érkezik Londonba, hogy újra megkezdje az angol katonai körökkel a tárgyalást ott, ahol nemrégben az angol bizottság hirtelen elutazásakor megszakították.

Ankarából jelenti: (B. T.) A török sajtó valószínűnek tartja, hogy az egyesült nemzetek belátható időn belül teljesen megszüntetik a Törökországba irányuló olaj, gumi, olaj és benzinszállítást.

Izstanbulból jelentik: (TI) A Német TI jelenti: Ankarai politikai körök Roosevelt nyilatkozatát az olasz hajóhad egyharmadrészének a Szovjet számára történő kiszolgáltatásáról, abból a szempontból tekintik, hogy érintik a háború utáni török érdekeket. Török politikai körök kiemelik, hogy a fekete-

tengeri szovjet hajóhad állományának megszorodása az olasz hajóhad egy része révén, Törökországot mint parti államot közvetlenül érinti, bár egyelőre a német retesz az Égei tengeren elzárja a bejutást a Fekete tengerre. — Olaszországnak, mint földközi-tengeri hatalomnak teljes kiküszöbölése nem felel meg a háború utáni török érdekeknek. Törökország nem akarja Olaszország kirekesztését a Földközi-tengerről. A földközi-tengeri helyzet — mint török politikai körök mondják — egyáltalában nem javult meg a Szovjet fellépésével. Végül kijelentik, hogy az egész földközi-tengeri kérdés érdekes bonyodalomra vezet az Egyesült Államok közpöleletj tervei következtében.

Bukarestből jelentik: (MTI) A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az iskolák a tananyaggal készüljenek el a húsvéti szünideig, hogy az iskolákat bármely pillanatban be lehessen zárni.

A Times szerint a Szovjet „teljes joggal igényelheti” az olasz hajóhad egyharmadát

Newyorkból jelentik: (B. T.) A Newyork Times az olasz hajóhad felosztása és egy részének a szovjet számára való átengedése kérdésében azt írja:

— Az oroszok teljes mértékben igényelhetik az olasz hajóhadnak legalább egy harmadát. Tekintetbe kell venni, hogy valamennyi szövetséges közösen folytatja a háborút, így tehát igénye van arra, hogy részesedjék a győzelemben. Az olasz hajóhad felosztása jelképe annak, hogy rövidesen ugyanúgy, mint az Olaszország számára megállapított békefeltételekben szerepük volt a

szovjet megbízottaknak, ugyanúgy az Egyesült Államoknak és Nagybritanniának is joga van a kelet-európai kérdések szabályozásába beleszólni. Ezt befolyásolja a végső győzelemért adandó áldozat és a jövődi biztonság is.

Kairóból jelentik: (B. T.) Itt elterjedt hírek szerint Anglia és a szovjet kormány tárgyalásokra készül, hogy megoldja a jugoszláv kormány rendes helyzetének kialakítását. A kairói menekült kormány két tagja Londonba utazott, amj valószínűleg összefügg ezzel a rendezéssel.

Amerikai szenátor Finnország igazsága mellett

Stockholm. (MTI): Pausiávi szerdán Nylandba utazott a hírtőlára. Egyelőre ott tartózkodik. — jelenak Helsinki-ből.

Stockholm. (MTI): Londonban és Washingtonban a lapok többsége állítja, hogy azt tanácsolja a finn kormányoknak,

hogy éljenek az alkalommal, amelyet a szovjet ajánlat jelent: fogadják el Moszkva feltételeit még ha nem is egészen kielégítőek. Ez a sajtóhíradat nem vizsgálja, való-e a szovjet feltételek az igazság szempontjából helytállóak-e?

Most azonban Amerikában megszólalt egy hang, amely magáévá teszi a tiszteletes békét kívánó finn álláspontot, még pedig az atlanti nyilatkozatra hivatkozva. Az Associated Press jelentése szerint Bridge szenátor az amerikai felsőházban azt mondta, hogy Finnországot nem szabad minden további nélkül eladni. Némely követelés teljesen lehetetlen. Így például a 100.000 főt jelentő német csapatok lefegyverzése és a Finnország védelme szempontjából nagyon fontos területek kiürítése. Kiténik a követelésekből, hogy Finnországnak ismét le kellene mondania azokról a területekről, amelyektől az 1940 márciusában kötött béke megfosztotta. Ugy látezik, most Finnországot arra is kényszeríteni akarnák, hogy lemondjon egyetlen, télen is használható kikötőjéről.

Stockholm. (MTI): A brit hírodia jelenti a coloradoi Denverből, hogy Roosevelt kormányzati politikája kedden újabb vereséget szenvedett. A denveri választók ugyanis köztársasági pártot választottak meg az országgyűlés tagjává 41.418 szavazattal 38.440 ellenében.

Nem sikerült lújtatni a holtponton a lengyel-szovjet kérdésben

Gentből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Exchange Telegraphe rádióállomás szerdán reggel azt a londoni jelentést közölte, hogy Sztalin válasza a határkérdés ügyében Moszkvába küldött lengyel nyilatkozatra megérkezett Londonba. Szövege nem ismeretes ugyan, világos azonban, hogy a holtponton nem sikerült túljutni. A kilátás Moszkva és a lengyel menekültbizottság meggyőzésére nem kedvező, az angol fáradozások ennek ellenére tovább folynak. Moszkva válaszában ragaszkodik ahhoz, hogy a lengyelek fogadják el végleges határnak a Curson-vonalat, szemben a lengyel javaslatával, amely csak ideiglenes rendezésnek minősítene ezt, a háború utáni végleges rendezésig. Nem talált tavaszra Moszkvában az a lengyel javaslat sem, amely a közbeeső időre a Curson-vonal mindkét oldalán szövetséges megfigyelők felállítását kívánja. A személyi kérdésekben Moszkva ragaszkodik ahhoz, hogy változtatásokra van szükség a lengyel menekült kormány összetételében és a lengyel menekült hadseregben.

R dióbeszédét mond a pápa március 12-én

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Március 12-én ünnepélyesen ülik meg a Vatikánban XII-ik Pius pápa koronázásának 5-ik évfordulóját. A Lateránban lesz a pápai mise. A pápa délután 4 órakor a Béke Templom erkélyéről a hit vigasztaló szavait intézi a néphez, különösen Dél-Olaszország és a szigetek Rómában tartózkodó menekültjeihez, majd apostoli áldást oszt. Beszédét a vatikáni rádióállomás közvetíti.

Páncélos kötelékek és rohamágyuk bevetésével támad a szovjet a krivoj rogi és zvenyigorodkai szakaszon

Keleten a nagy téli csata a német déli szárny ellen irányul. Német illetékes katonai helyen egyelőre még tartózkodnak az offenzíva újabb fázisának megítélésétől

140 amerikai gépet lőtt le a német légvédelem

Berlin. (MTL) Keleten a nagy téli csata a német déli szárny ellen irányul. A támadók súlypontja a Szepetovszkától délre lévő térségben van. Német illetékes katonai helyen a szovjet offenzíva újabb fázisának megítélésétől egyelőre még tartózkodnak. A keleti arcvonal középső szakaszán a harci tevékenység már nem olyan erős, de a heves támadások még nem szüntek meg. A keleti arcvonal északi szakaszán a szovjet csaknem teljesen beszüntette támadásait. Itt a német erők vannak támadásban, különösen Peskautól északra és Narva vidékén.

Az olasz arcvonalon a helyzet eseménytelen.

A Németország ellen irányuló légitámadást illetően a német légelhárító erő hétéfőn összesen 140 amerikai gépet lőtt le, ezek közül 118 négy motoros bombázót. A támadó gépek tehat létszámuknak közel 25 százalékát elvesztették. Miután a német vadászok a menekülő vagy visszafelé tartó gépeket egészen leszállási helyükig üldözték, megállapították, hogy a támadóknak mintegy 50 gépük nem tért vissza. Ezek vagy a tengerbe zuhantak, vagy semleges területen hajtottak végre kényszerleszállást. Így tehát az amerikai bombázók és vadászok vesztesége 190 gépre emelkedett, a repülőgépek személyzetének vesztesége pedig 1400 ember.

Üsszeomlottak az orosz kísérletek a Szmolenszk és Oroszka közötti útvonalon

Berlin. (MTL) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnokságának közlik: Csapatunk Krivojrog-tól két oldalt heves harcokban tegnap is visszaverték a szovjet csapatok heves támadásait vagy felfogták a betörési helyeken. Zvenyigorodkánál és Szepetovka vidékén a súlyos harcok változatlanul tovább tartanak. Erős ellenséges támadások váltakoznak, hadosztályaink elszánt ellenlökésével. Csapán Szepetovkától délre 49 szovjet páncélost és 27 löveget pusztítottunk el. A Szmolenszk és Oroszka közötti útvonal ellen a szovjet folytatta támadó kísérleteit. Ezek a kísérletek összeomlottak. Az ellenség itt 22 páncélost veszített. Pszkovtól északra és Narva mellett gránátosaink szívós ellenállásán ugyancsak megghiúsult az ellenségnek páncélosoktól és csatarepülőktől támogatott minden támadást. Ellentámadásaink eredményesek voltak. Fenn a magas Északon a hadsereg és az SS hegyi-vadász kötelékei Luni szakaszán több

ellenséges támadást vertek vissza.

Az olasz arcvonalon tegnap kölesőnös felderítő és élénk rohamesapattévékenység folyt.

Északamerikai bombázóknak tegnap délután a birodalom fővárosa ellen intézett támadása különösen eredményes volt német elhárítás szempontjából. A légvédelem és a vadászok 141 ellenséges repülőgépet pusztítottak el, ezek között 118 négy motoros bombázót. Az egyik romboló kötelék Kogler őrnagy vezetésével különösen kitüntette magát.

Még tartanak a változatos harcok

Berlinből jelentik: (MTL) Az Interimf-jelenti: Krivojrog két oldalán a bolsevisták heves pergőtűz után, a hajnali ködöt kihasználva, erős páncélos kötelékek és rohamágyuk bevetésével megkísérelték a német vonalak lerohanását. Egész nap hietlen makacssággal folyt a harc minden négyzetméterért. A mindkét oldalon súlyos veszteségeket követelő harcok átmenetileg csak északra lanyhultak.

Súlyos küzdelemre kerül sor Zvenyigorodkától délre, ahol a szovjet igencsak gyaloghadosztályai s három páncélos dandárral újra megkísérelte az

Gyors német harci gépek délangliai célpontokat támadtak.

Haditengerészetünk biztosító erői ma reggel Ymuiden vidékén két brit gyorsnaszádot süllyesztettek el, egy harmadikat olyan súlyosan megrongáltak, hogy elsüllyedésével számolni kell. A harcban résztvett valamennyi német tengeri egység elérte támaszpontját veszteség nélkül.

Búvárhajóink az Atlanti- és Indiai-óceánon kemény harcokban 12 elleneséges hajót süllyesztettek el 71.000 regiszter tonna ürtartalommal.

átörést. A zvenyigorodkai szakasz egyik helyén a bolsevisták birtokukba vettek egy helységet, ugyanakkor azonban a német hegyi vadászok és páncélgránátosok elfoglaltak egy erős szovjet támaszpontját kiépített helységet.

A déli szakasz legsúlyosabb harcát hétfőn is a Szepetovkától délre és Proszkurovától északra elterülő szakaszon folytatták, amelyekben a német védőcsapatoknak többször sikerült a szovjet támadó éleket elvágnik és megsemmisíteniük és a nyomukban haladó lövészadosztályoknak, elsősorban a

Darmol a legerjedtebb és legrégebb csokoládés hashajtó. 35 éve milliók használják, mert teljesen megbízható, ártalmatlan

gyorstűző fegyverek megsemmisítő tűzével, a legsúlyosabb veszteségeket okozniok, Szepetovkától délre a szovjet ismételt megkísérelte, hogy páncélosoktól támogatott lövészesapatokkal déli irányban törjön előre. A kísérlet következtében itt is a legsúlyosabb és igen változatos harcok alakultak ki, melyek páncélosok bevetésével még mindig tartanak. Az eddigi jelentés szerint, ezen a szakaszon 48 szovjet harckocsit és 36 rohamágyut semmisítettünk meg.

A szakasz többi pontjain a németeknek sikerült a támadó szovjet erők csapatait elvágni és legnagyobb mértékben megsemmisíteni. Kedden hajnalban ezen a szakaszon ismét a legnagyobb heveséggel indultak meg a harcok.

A Pripjet-mocsaraktól délre a német gránátosok páncélos támogatással visszafoglaltak, több Luck városától délre lévő helységet, amelyeket az ellenség elkeseredett ellentámadásai ellenére megtartottak és 11 szovjet páncélost elpusztítottak.

Visszahívták az angol építészeti szakembereket és fegyverképzőket Törökországból

Stockholm. (MTL) A brit hírszolgálat jelentése szerint Eden külügyminiszter az alsóházban kijelentette, hogy ebben a pillanatban nincs semmi mondanivalója a brit katonai küldöttségnek Törökországból való visszahívása ügyében.

Stockholm. (MTL) Mint a brit hírszolgálat jelenti, az alsóház keddi ülésén az egyik képviselő kérdést intézett Eden külügyminiszterhez, vajjon a brit kormány szándékában áll-e felfüggeszteni a Törökországba irányuló hadianyagszállításokat. Eden azt válaszolta, hogy pillanatnyilag semmi mondanivalója nincsen ezzel az ügygel kapcsolatban.

Stockholm. (MTL) A Német TI jelenti: A Svéd Távirati Iroda jelenti Ankarából: Valamennyi angol építészeti szakember, fegyverképző és berendezési vállalkozó utasítást kapott az Angliába való hazautazásra.

Ankarából jelentik: (MTL) A török köztársasági néppárt parlamenti csoportjának kedden délután tartott ülésén Menemedszöglu külügyminiszter beszámolt a nagy nemzetgyűlés másfél hónapos téli szünete alatt lezajlott

és Törökországot érintő külpolitikai kérdésekről. A beszédet követő hozzászólásokra Menemedszöglu válaszolt. A pártcsoport a külügyminiszter tájékoztatóját helyesléssel fogadta.

Ma ad áttekintést a finn külügyminiszter az eseményekről

Stockholm. (MTL) Mint az Aftonbladet levelezője Helsinkiből jelenti, tájékozott finn parlamenti körökben azt hiszik, hogy a fegyverszüneti kérés

és még nem haladt annyira előre, hogy a kormány már a parlamenti keddi ülésén további közléseket tehetett volna. Ezzel szemben azt várják,

hogy Ramsay külügyminiszter a külügyi bizottság szokásos szerdai ülésén áttekintést ad az eseményekről.

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti. A finn kérdésben kedden állásfoglalást a külügyminiszter felhívatalos szolgálat. Egyebek között ezeket írja: A finn kérdésben az utóbbi napokban nem merültek fel új mozzanatok, ha csak nem az a türelmetlenség, amellyel Washington és London a finn döntést várja. A szovjet sajtó magatartása éppen így nem enged kétséget abban a tekintetben, hogy Moszkvában jobban szeretnének ma diadalmaskodni Finnország felett, mint holnap. Ez a sietség, hogy ne mondjuk idegesség, teljesen érthető.

Ez a háború általános helyzetből adódik, úgy amint az a szövetségesek számára március elején kialakult. Ezt a helyzetet az jellemzi, hogy a bolsevista hadsereg továbbra is elért ugyan helyi sikereket a német arcvonal ellen, de a Balti- és Fekete-tenger közti hatalmas harcmezőn sehol sem került sor döntésre. Ezt a helyzetet jellemzi, hogy a nyugati invázió, amelyet február 20-ától kezdve jelen-

Ma és holnap tekintse meg a

HUNGÁRIA külön termében levő Képkiallítást!

Csakis elsőrangú markás festmények és szobrok.

Mű észi elmeny! K ünő vásárlási alkalom

tettek be, de mindenesetre még március idusa előtt, 6 nappal ezen időpont előtt semmi képpen sem mutatkozik, hanem úgy látszik, eltolják májusra. Erre a halasztásra való tekintettel, a finn fegyverletét az ellenfélnek felhajtó erőt adta.

Ami magát finnországot illeti, származás nincsenek új mozzanatok. Eb-

ben a létért folyó háborúban, amelyben csak túlélők és megsemmisültek lesznek. Minden nép a maga sorsának ura.

Olaszország példája mutatja, mit jelent ha a háborúba belekeveredett nemzetek valamelyike elveszti az önuralmát. Finnország számára a példa követése sokkal szörnyűbb következmé-

nyekkel járna, mert Finnország ellenfelei nem az angolok és amerikaiak, hanem a szovjetországok. A finn válság letolyása világosan mutatja, hogy Finnországnak csak egy őszinte barátja van és az Németország. A szovjet halálös ellensége marad a finn népek, teljes meghódolása esetén is.

keringésben tartják. Ily kezdeti sebesség mellett előny a járművel együtt tonkremegy. Ha azonban a jármű, kis kezdeti sebességgel elindul és azt másodpercenként 25-30 m-rel fokozza, akkor ily gyorsulás az emberi szervezetre ártalmatlan és a jármű biztonsága csorbát nem szenved. Ily fokozatos sebesség mellett a jármű 8 perc alatt a föld parabolikus sebességét, azaz 3000 km utat tett meg. Mibelyt a jármű ezzel a sebességgel rendelkezik, célját elérte és a kozmikus pályán onmagától, mint egy hajított kő, a Hold felé repül. Ezekből látható, hogy az egyenletes sebesség teljesen ártalmatlan és csak a nagyjátéku sebességváltozás, az ugynevezett gyorsulás katasztrofális jellegű. A gyorsulás csökkentésére az egyedüli eszköz a rakéta, amely önjelentéje fogva sebességét fokozatosan és önműködően szabályozhatja. Az integrálegyüttesek alapján minden kilogramm súly, mely a holdba szállítandó, 20 kilowattóra energiát nyel el. Ha hajtóanyag gyanánt folyékony durranógázt használunk, akkor minden kilogramm súlynak 20 kilogramm hajtóanyagra van szüksége, ha az elégséges gázok másodpercenkénti sebessége 5000 méter. A hatalmas durranógázok az utast nem zavarják, mert a hang arányilag kis sebességénél fogva utól sem éri.

Bulgária minden támadás ellen védekezik, mely nemzeti egysége megbontása ellen irányul

Szófia. (MTL) Vazov miniszter Gabrovóban beszédet tartott, ahol külpolitikai kérdésekkel is foglalkozott. Megindokolta Bulgáriának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásának okait. Kifejtette többek között, hogy Bulgárián a háromhatalmi egyezményhez már abban az időben csatlakozott, amikor Németországot Oroszországgal baráti kötelek fűzték egybe. A Szovjetunió abban az időben még hadianyagot szállított a németeknek, hogy a németek eredményesen harcolhassanak az oroszok amerikai szövetségesei ellen. Bulgária csatlakozása azért történt, hogy szétterje a neuyllai bilencseket, melyek a bolgár nép egy részét rabslághoz tartották. A továbbiakban leszögezte, hogy harcolni csupán akkor fognak, ha ellenség lép bolgár területre.

Szófia. (MTL) A TI jelenti: A bolgár sajtó március 7-én közölte Bozsilov miniszterelnök várna beszédét, amelyben főként gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozott és csak hezede végén érintette röviden a belpolitikai kérdéseket. Ami a pénzügyi politikát illeti, kijelentette, hogy Bulgária ebben a háborúban nem hajlandó azon a veszélyes úton járni, mint a mult világháborúban, ami végül is a pénzügyi összeomláshoz vezetett. Végül az új nemzetpolitikai közérőszervezetekről szövegezt és kijelentette, hogy nem pártalakulásról van szó. A mozgalom célja a bolgár érdekek védelme, zászlója a nemzeti lohogó, feladata minden bolgárt II. Simeon cárt trónja körül egyesíteni.

A miniszterelnök beszédét a következő szavakkal fejezte be: Bulgária minden erejével a felszabadított tartományok megtartásáért fog küzdeni. Ebben a harcban semmiféle áldozatot nem sajnálunk és ha arra sor kerül, minden támadás ellen védekezünk, amely nemzeti egység megbontására irányul.

Megdöbbenést keltett az USA-ban az argentin kormányának Chile és Bolivia által történt elismerése

Londonból jelentik: (B. T.) Farrel-kormányának Chile és Bolivia által keltett elismerése az Egyesült Államokban mély benyomást keltett, mert nem akarják a panamerikai arcvonalat széthullni látni. A Daily Mail szerint az Egyesült Államok Nagybritanniával együtt a közeljövőben drámai lépése-

ket szándékoznak tenni, hogy a szövetségesek tekintélyét Dél-Amerikában egyszersmindenkorra helyreállítsák.

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Mohamed próféta születésének évfordulója alkalmával a jeruzsálemi nagymufti rádióbeszédet mondott. A legelősebben tiltakozott Palesztiná-

Még nem ért véget a tengeralattjáró háború

Lisszabon. (MTL) Mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti. — Knox ezredes haditengerészeti miniszter a keddi sajtóértekezleten ismét kifejezésre juttatta meggyőződését, hogy a tengeralattjáró háború még nem ért véget, bár a mult év második felében minden ezer hajó közül, amely az Atlanti-óceánon átkelt, csupán egy veszett el. Nyilatkozata végén hangoztatta, hogy a német tengeralattjárók hármely pillanatban újra megkezdheti a hadműveleteket és mint a multban, ma is számitani lehet meglepetésszerű támadásra, mert a német hadvezetőség rengeteg tengeralattjárót tartálékol.

Genfből jelentik: (MTL) A Német TI

nak zsidókétre történő kiszolgáltatása ellen. Erős szavakkal bélyegezte meg az angolok indiai és egyiptomi elnyomó politikáját és megállapította, hogy az arab országok közül Palesztina szenvedett legtöbbet, mert nem kizsákmányolás céljából szállták meg, hanem eladták a zsidóknak.

jelentik: Wansittart, a Sunday Dispatch-ben megállapítja, hogy a németek a háború 5-ik évében is szilárdan összefogva küzdenek és szívósan harcolnak. Példaként említi a német széntermelést, amely jóval nagyobb, mint az angol, majd azt mondja, hogy semmi jel sem mutat a német nép erkölcsi összeomlására.

Amszterdamból jelentik: (MTL) A Német TI jelenti: A londoni rádió jelentése szerint 10-12.000 délwalesi bányamunkás bérökökből beszűntette a munkát. Hivataltos becslés szerint mintegy 25.000 munkást érint már a bérmozgalom, úgyhogy naponta 22.000 tonna szén megy veszendőbe.

Lehet-e emberrel töltött rakétát lőni a Holdba?

Mikor az emberek az óránkénti húszkilométeres sebességtől is félték — A világűr-repülőgép egyetlen akadálya a Föld súlya

Belgiumban egyre érdekesebb módon alakul egy terv, amely a háború utáni idők technikusait veszi majd igénybe s amelynek célja nem kevesebb, mint a vernej nagy álom: rakétát lőni a Holdba. Halott „égi lámpásunk” titokzatos világa mindig is izgatta a földi ember elképzelését. Jóval a háború kitörése előtt számtalan helyen kísérleteztek rakétákkal, amelyeknek célszerű felhasználását a jelek szerint az elmúlt hónapokban sikerült kidolgozni, mert hiszen ma már rakétaágyukról és lövedékről mind több és több szó esik. Míg száz évtizeddel ezelőtt Nürnberg előljártsága nem akarta engedélyezni egy vasútvonal üzembhelyezését azért, mert feltevése szerint az óránkénti húsz kilométerrel haladó vonat sebessége az utasok egészségét tönkre teszi — ma az óránkénti ezer kilométeres sebesség valóban veszélyt jelentő mivoltát már régen leküzdöttnek vehet-

jük. Ha tehát Opel, Sanders vagy Vallier már 1925 körül rakétarepülőgép építésén fáradoztak, nem lehetetlen hajszáltak. Mindhármán abban látták terveik sikerét, ha olyan rakétát szerkesztenek, amely a Föld vonzási mezéjén túl más égitestek vonzási körébe juthat s ezzel lehetővé teszi a közöttük való közlekedést. Mivel a Hold van hozzánk legközelebb, természetes, hogy vele kapcsolatban tervezzenek a tudósok, hiszen egy földi gyorsvonat a Holdba félesztendő, egy mai repülőgép három hónap alatt, a fényesugár egyetlen másodperc alatt juthat el a Holdba elméletileg. Ez a távolság nem oly nagy, hogy az eljövendő embergeneráció le nem küzdhetné.

Ha az ember legvözhető saját bolygó ut...

A Holdrepülőgép egyetlen kerékkötője a Föld súlya, amelynek a hatása a vonzási, illetve nehézkedési erőben nyilvánul. Ez csak azonos ellenérővel lehet legyűrni, mégpedig úgy, hogy a rakétának olyan kezdeti sebességet kell adni, hogy a földi vonzóerővel legalább le egyértékű legyen. Ha a lövedék 11.18 km másodpercenkénti kezdeti sebességgel, azaz a Föld parabolikus sebességével rendelkezik, akkor ugyanazon kozmikus törvényeknek engedelmeskedik, amelyek a Földet a Nap körül örökös-

Fekete gyémántok a romok alatt

A kisázsiai szárazföld közvetlen közelében, az Égei-tengerben terül el Samos szigete, amelynek már a régmúltban is jelentős szerepe volt, mióta pedig a németek elfoglalták, katonai szempontból is fontos... A szigeten végighúzódik egy elég magas hegylánc, amelynek legmagasabb csúcsa 1137 m., van rajta egy önálló hegy is, amely másfélszáz méter magasra nyúlik a felhők közé. Kerkinek nevezik ezt a csúcsot. Oldalain már a régi időkben is sok történelmi esemény játszódott le, most pedig szorgalmas német szakemberek kutatják át.

Herodotos, ókori görög történetíró csodálkozását is kiváltotta annakidején a samosi Hera-templom, a legnagyobb szabású épület, amelyet a történetírő valaha is látott. Csak egyetlen ép oszlópa áll még az egykori hatalmas épületnek. A többi romokban hever. A német szakemberek nagy meglepetésre alig néhány méterre az ősi faomladékoktól a felszínen lévő szent fedeztek fel. Ennek a felfedezésnek órák alatt híre szaladt az egész szigeten, amelynek 70 ezer lakosa eddig állattenyésztésből és földművelésből élt.

A németek tovább kutattak és megállapították, hogy alig 4 ményire Hera egykori temploma alatt sok méter vastag, legkitűnőbb antracit-szénréteg van. A kutatások most lázasan tovább folynak, megvan a remény arra, hogy Samos nemsokára, mint nagyszerű széntelep kerül a köztudatba, nem kis bosszúságára az angol országnak! (TEK.)

Nézz meg a világhírű festőművészek

KÉPKIÁLLITÁSÁT

A »Fekete Sas« pációjában a PAJKOSSY tánciskola helyiségeiben Belépődíj nincs. Nyitva: reggel 10-től este 7-ig Festményeket kedvezményes ártéti feltételekkel is lehet vásárolni

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

XII. Pius pápa kinevezte az új veszprémi, szombathelyi és csanádi püspököt

Vatikánállam. (A Magyar Kurir tudósítója jelenti): Az Osservatore Romano március 7-i, keddi esti száma közli, hogy XII. Pius pápa ösztönzése veszprémi püspökké Mindszenty József pápai prelátus, e. apát, zalaegerszegi plébánost, szombathelyi püspökké Kovács Sándor pápai prelátus, e. apát, kiskunsági főesperes, kecskeméti plébánost, míg csanádi püspökké Hamvas Endre esztergomi protonotárius kanonok, budapesti érseki általános helytartót legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Mindszenty József pápai prelátus, e. apát, zalaegerszegi plébános — az új veszprémi püspök — 1892 március hó 29-én született Csehímszentében. Középiskolai tanulmányai végzése után a papi pályára lépett és a szombathelyi egyházmegye papnövéndéke lett. 1915 június 12-én történt pappászentelése után rövid ideig Felsőpatyon volt segédlelkész, majd 1917-ben főpásztor Zalaegerszegre küldötte középiskolai hit-tanárnak. Miután két esztendőig működött ebben a minőségben, ugyanott a plébánia adminisztrátora, majd 1921-ben plébános és egyúttal a kerület esperese lett. Buzgó munkássága egyre több kitüntetést szerzett neki és 1924-ben megkapta a Szent Margitról nevezett porói címzetes apátságot. 1927-ben, mikor Zala megyének északi részében a nagy távolságok miatt új plébániák és lelkészségek felállítására került a sor, főpásztor ezeknek megszervezésével püspöki biztosi minőségben őt bízta meg. További kitüntetést nyert 1937-ben, a pápa pápai prelátusává nevezte ki. Munkássága nemcsak a szorosán vett lelképásztori tevékenységre terjedt ki. Amellett, hogy a reábizott területen erőtelve felvirágoztatta a hit-életet és a katolikus társadalmi munkát, bekapcsolódott az országos mozgalmakba is, részben mint az Actio Catholica egyik legbuzgóbb vidéki szervezője, részben pedig az országos katolikus jellegű megnyilvánulások egyik közkezdvelt szónoka. Sokszor hallatta szavát a helyi és az országos katolikus sajtóban és arra is tudott időt szakítani, hogy irodalmi műveket alkosson. Legtöbb jelent meg második kötete annak a nagyszabású munkának, amely a katolikus sajtó alapján szármaló lelkesedéssel megírt apológiája és dicsőítése az anyaság gondolatának. Ez a könyv országos általános elismerést nyert.

Kovács Sándor pápai prelátus, kiskunsági főesperes, kecskeméti plébános — az új szombathelyi püspök — 1893-ban született Kecskeméten. 1915-ben történt pappászentelése után hamarosan a püspöki udvarba került, ahol hosszú ideig töltötte be a titkári tisztséget. Amikor szülővárosának plébániája megüresedett, az ottani katolikus egyházközség óriási többséggel őt választotta meg plébánosává és ezt a választást főpásztor, néhai Hanauer Á. István püspök jóváhagyta. Kecskemét várososa nagy ünnepélyességgel ültette be új plébánosát, akinek agilis munkássága nagyban hozzájárult a kecskeméti hitélet még nagyobb elmélyítéséhez és virágzóbbá tételéhez. Buzgó és ernyedetlen működése nemcsak a hitélet, hanem a közélet számos terén is egymás után szerezte meg neki a különféle kitüntetéseket. Hamarosan pálmonostori címzetes apát lett, majd 1937-ben pápai prelátus és a Kiskunság főesperese. Ezüstmiséje alkalmából a Kormányzó a hitélet és a társadalmi élet terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Magyar Érdemrend Középkeresztjét adományozta neki. Nemcsak egyházmegyéjében, hanem országos szinten is ismert működése a katolikus társadalmi mozgalmak terén és mint szónok és sokszor szerepel országos jellegű gyűléseken is. Katolikus lapokban és folyóiratokban számos cikke jelent meg.

Hamvas Endre esztergomi protonotárius kanonok, budapesti érseki általános helytartó — az új csanádi püspök — 1890 február 27-én született Piskén a köbányáiról híres esztergomi nagyközségben. Az esztergomi benedé gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait és egyik legkiválóbb tanulója volt az osztálynak, aminek alapján mikor papnövéndék lett, főpásztor Bácsbe küldötte, hogy egyetemi tanulmányait a Pázmáneumban végezze. Itt szerezte meg a teológiai doktorátust is, majd ezt 1913-ban történt felszentelése után a budapesti egyetem teológiai fakultásán is nosztrifikáltatta. Az ősi egyetem később bekebelezett doktorává is választotta. Papi pályáját Naszvadon kezdte meg, mint segédlelkész, ahol három esztendőig működött, majd a Notre Dame de Sion budapesti intézetébe került mint hittanár és házilelkész és itt 12 esztendőt töltött el. Ez idő alatt nemcsak intézetének lelkiügyeivel foglalkozott, hanem bekapcsolódott a fővárosi katolikus egyházi és társadalmi életbe is, mint hitközönség és különféle egyesületek munkájának lelkes résztvevője. 1928-ban főpásztor Esztergomba hívta teológiai tanárnak és egyúttal a szeminaryum lelkiigazgatójának. Bensőséges munkát végzett itt is és 2 esztendő múlva került a hercegprímási udvarba, mint titkár és szentszéki jegyző. Innentől kezdve pályája egyre magasabbra lendült, mert a különféle állásaiban

nyert tapasztalatokat nagy gyakorlati érzékével tudta felhasználni abban az irányban, hogy egyre szélesebb körökben fejthette ki nagy tudását, írói és szónoki készségét és nem utolsósorban nagy nyelvismeretét is. 1931-ben pápai kamarás lett, 1936-ban pedig mint protonotárius kanonok került az esztergomi hercegprímási iroda élére. Ezt 4 esztendőn keresztül vezette és azután 1940-ben a híboros hercegprímás Budapestre küldötte, hogy itt az általános érseki helytartói tisztelet töltesse be. Nagyfokú hivatali elfoglaltsága mellett ebben az állásban mindig talált alkalmat arra, hogy nemcsak az egyházközségek, hanem a legkülönfélébb katolikus egyesületek életében is tevékenyen vegyen részt és sok nyilvános gyűlésen elhangzott szavai a katolikus sajtó különféle organumaiban megjelent megnyilatkozásai sokszor mutattak új utat néhez helyzetekben a dolgozó és küzdő magyar katolikus társadalomnak. Különös szeretettel foglalkozott a fővárosi katolikus férfi és női munkásmozgalmak minden egyes ágával, amelyek éppen az ő buzdítása és támogatása mellett lendültek nagyobb virágzásra. Mint a budapesti Actio Catholica igazgatója fáradhatatlan tevékenységével hervadhatatlan érdemeket szerzett a fővárosi katolikus lakosságának az Actio Catholica vonalába való beállításában.

A francia katolicizmus Magyarország pótolhatatlan hivatását hirdeti a Duna-medencében

Érdekes előadás a magyar-francia művelődési kapcsolatokról

Pécs, március hó. A Magyar Kurir jelenti: Uhl Antal pápai káplán — aki 11 évet töltött a franciaországi magyarok között, a liliei magyar katolikus munkások lelki atyja, majd mint a párizsi magyar követség lelkésze betekintést nyert Franciaország életébe és látta az 1914—18-as világháborúból győztesen kikerült Franciaországot és szemlélője volt az 1940. tavaszi francia glorie összeomlásának — érdekes előadást tartotta a pécsi egyetemen. Az előadó részletes adatokat tárt fel a francia klérus: világi papok, szerzetesek és szerzetesnők, a két katolikus egyetem: a párizsi és a liliei tanárainak, a francia katolikus egyesületek és szervezetek vezetőinek, a francia katolikus sajtó képviselőinek nagy számáról, akiknek mindegyike nagy rokonszenvet tanúsít Magyarországgal szemben. Rámutatott arra, hogy Magyarország megbecsülése azokon a megállapításokon épült fel, amelyeket a magyarokkal való érintkezés folytán jellem tulajdonságainkról nyertek, amelyek minden propagandánál jobban megismerítették a franciákkal, hogy tulajdonképpen kik vagyunk mi magyarok. A magas egyházi funkcionáriusok sorát Lienart híboros, liliei érsek nyitja meg, kivülé még vagy ötven nevet sorolt fel,

köztük olyanokat, akik irántunk ezert rokonszenvből már nyelvünket is megtanulták. Így Valsep Eyad ferences páter, aki 40 magyar hadifogoly gondozója volt az első világháborúban, aki nemcsak nyelvünket tanulta meg, hanem titokban megtanulta a magyar himnusz dallamát és az egyik szentmise alatt orgonán azt el is játszotta. Bizton emlékeznek ezek a magyar hadifoglyok arra, hogy mit jelentett számukra a ferences páter kedvessége, akik az orgonajátékra felugrottak helyükről és zokogva énekeltek el a magyar Himnusz. Továbbiakban kifejtette, hogy az igényes francia közönséget a katolikus magyar irodalom három nagysága: Prohászka Ottokár, Tóth Tihamér és Mécs László máris meghódította. Prohászka elmékedéseit a mély lelkéletelet élő franciák elragadtatással fogadják. Bevezető az elmékedésekhez a franciák egyik legnagyobb teológusa Sertillauges demokosátva írta. Tóth Tihamérnak nemcsak ifjúsági iratai forognak közkezen, hanem alig van francia pap, ki prédikációinak kötetét ne használná. Nemes és nem is volt — mondotta emelkedett hangon Uhl Antal — magyar költő, aki valaha oly sikert ért volna el franciáknál, mint Mécs László. Száz darabból álló válogatott költeménykötete az összeomlásban vergődő Franciaországban is már a hadmadik kiadásban forog közkezen. Uhl azzal fejezte be beszédét, hogy a francia katolikusok egyöntetűen vallják, hogy a Duna-medencében az a magasabb hivatás illeti meg, hogy mint vezető katolikus ország itt az európai katolicizmus egyik oszlopa legyen Magyarország.

Nem számít záróratullépésnek, ha a vendéglős és személyzete még bent dolgozik

Belügyminiszteri magyarázat a zárórendelet ügyében

Egyes vidéki városokban különbözőképpen hajtották végre a zárórendelet ellenőrzését s eljárást indítottak olyan esetben is, amikor a redőny mögött a vendéglős és személyzete dolgozott. A helyzet tisztázása céljából a vendéglős ipartestület kérelemmel fordult a belügyminiszterhez.

Most az egységes ügykezelés érdekében a belügyminiszterium hivatalos magyarázatot juttatott el az alapszabályhoz

és rendőrfőkapitányságokhoz. A közlés szerint „nem esik kifogás alá, ha az egyébként már bezárt üzlethelyiségben éjjel tizenegy óra után kizárólag az üzlet tulajdonosa és alkalmazottai ott tartózkodnak és azok is csak az üzlet körébe tartozó munkálatok befejezése végett és rajtuk kívül más nem tartózkodik ott; ez egymagában záróratullépésnek nem minősíthető!”

Blóz Zoltán ékszerész, órák

Szent János utca 3. szám

beváltja,
becseréli

Ekszerét

készíti,
javítja

Márkás svájci órák

Órák, virágbrass karkötő izléses előállítására műhelyemben

Gerhart Hauptmann egyik álmát filmes akácia vinni a tudomány

Mozaiszerű állóképek sorozata az álom, de mégis mozgófényképen akarják tanulmányozni

Erdekes kísérlet tervéről ad hírt a berlini Transkontinent Press; a közlés szerint dr. Willy Hellpach professzor egy álomnak a megfilmesítését tervezi. A neves orvopszichológus ezzel a módszerrel a többi közt bizonyítani kívánja azt is, hogy az álom és valóság képeinek lezajlása, tehát történeti ideje között milyen különbség áll fenn. A közlemény hivatkozik arra a közismert pszichológiai jelenségre is, hogy a halálveszedelem pillanatában a bajbajutott ember néhány másodperc leforgása alatt teljes életet lezajlant látja.

Egy kiváló budapesti lélektanorvos szerint ez a megfigyelés valóban fennáll és sokszorosan látásmozgató, valószínűleg alapul. Olyan esetekben sikerült ezt bizonyítani, amikor valaki halálveszedelmében volt, de mégis sikerült megmenekülnie és a néhány pillanat alatt örült gyorsasággal lepergett élet-élményéről utólag megdöbbenéssel számolt be. Az orvosi lélektudomány szerint ez az állapot akkor következik be, amikor a veszély tudatossá vált, de már nincs mód az elhárítására.

ÁLLÓKÉPEK A LÉLEK MELYÉN

A legkorszerűbb lélektanai kutatás azal magyarázza a hosszú élet néhány pillanat alatt történő újralátásának lehetőségét, hogy a lelkünk mélységeiben a képek és képzetek nem történetesen élnek, hanem egymás mellett lévő mozaik alakjában. A legújabb feltételek szerint az álomképek sem időrendi történetek folyamatai, hanem olyan mozaik-szerű állóképek, amelyeket egy időpontban lát az álmodó, de amelyeket a felébredés után a tudat rendezni igyekszik a bizonyos történet-szerű időrendi folyamatosságot visz bele az állóképek elmondásába, esemény-szerűvé másítva a látottakat.

Egyébként az említett berlini tudósítás hivatkozik arra is, hogy dr. Weygand német kutató mesterséges módon igyekezett meggyőződni a halálveszedelem pillanatában való képességű élet-átélés jelenségéről; ennek a célnak a kedvéért nagy magasságból leugrott az aszomedenecébe, s közben egy szót kiáltott maga felé. Azt kellett tapasztalnia, hogy a zuhanás néhány másodpercnyi ideje alatt valóban a képek tömeges láncolata vonult el „lelki szemé” előtt. Olyan tömegesek voltak ezek a képek, hogy az elmondásukhoz később ezútször annyi időre volt szükség, mint ameddig a zuhanás tartott.

HAUPTMANN ÁLMA

Hasonló példaképpen idézik Gerhart Hauptmann híres álmányát, amelyet az egyik művében maga mondott el. Egy álom leírásáról van szó, amelynek elmondására mindössze 5-6 másodpercnyi idő állt rendelkezésre. Két csergettyűjelzés között álmodta Hauptmann ezt az álmot, tehát az időtartam

kétségtelenül megállapítható volt. A két csengőszó között eltelt néhány másodperc alatt az álomélmények olyan tömege telült Hauptmann tudatába, hogy azokat leírva, az élmények felolvasása jó tíz percet vett igénybe. Az eset azért is érdekes, mert nagy ritkaság, hogy egy álom megállomlásának ideje ilyen pontosan megállapítható, mint ebben az esetben.

Ami pedig dr. Hellpach professzor mostani álomfilmjének tervét illeti, megjegyzik, hogy az álom lényegében olyan valami, ami csaknem kizárólag a látással függ össze. Ugyanis látni tudunk álomunkban, de hallani, szagolni vagy ízlelni nagyon kevésbé. Valószínű, hogy éppen Gerhart Hauptmann álmanak a megfilmesítésére gondoltak. A pszichológiai tudomány sok érdekes következtetést vonhatna le ebből a filmesítésből; így például azt, mennyi időre lenne szükség a film olyan lepergetéséhez, hogy az felfogható legyen, mégpedig nemcsak érzékeléssel, hanem szellemileg is. Hymódon ugyanis megkapnak a különbséget az álom és a valóság képei lezajlásának ideje között.

Folytatólagos tűzifaosztás január óra március 10-én

Nagyvárad thj. város polgármestere 1261-1944. k. é. szám alatti az alábbi hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy a tűzifa folytatólagos szétosztását a következőkben szabályozom:

Minden fehér és piros tűzifalappal rendelkező lakos az alant felsorolt kereskedőknél és időben 100 kg. tűzifát vehet át, míg bármely szénkereskedőnél 50 kg. szenet szerezhet be. Felhívom a kereskedőket, hogy a jelen hirdetményben foglalt utca lakói részére a 100 kg. tűzifa kiszolgálása alkalmával a kiszolgáltatást a tűzifaellenőrző lap január havi rovatába jegyezzék be.

1944. március hó 10-én, pénteken:

Pallós faterlepen: Kazár Emil, János Zsigmond, Földi János, Szilágy János,

Winkler püspök utcák.

Dr. Grosz faterlepen: Kapucinus-u. Hlatky Endre-u. 1-3. házzámig.

Topai József Beöthy Ödön-u. 78. sz. a. faterlepen: Bessenyei, Madár, gróf Mailáth tér.

Csösz István faterlepen: Fecske, Gonczy Pál, Gróf Tisza István-ut 1-19.

Csikós faterlepen: Gróf Tisza István-ut 20-tól végig, Prohászka Ottokár-ter. Nemes János Ghillányi-ut 26. sz. a. faterlepen: Lorántffy, Arany János, Kálvin, gróf Teleki Pál 1-40. házzámig.

Fenti utcák lakói március hó 11-ig vehetik át a részükre járó tűzifa mennyiséget.

Nagyvárad, 1944. március 8-án.

Dr. SOÓS ISTVÁN, s. k. polgármester.

Vigyünk ki étcsigát és békacombot Franciaországba

Párizs, március hó. Most készült el az 1943. évi külkereskedelmi mérleg. A rendelkezésre álló adatok azt bizonyítják, hogy Franciaország a múlt évben kissé emelni tudta külkereskedelmi forgalmát. A régi adatokhoz viszonyítva ez a forgalom így is nagyon szerény és pénzügyi szempontból a budget óriási tételeivel szemben nincs túlzott jelentősége. A legnagyobb javulás a Dániával való kereskedelmi forgalomban mutatkozik, az 1942. évi 7 millió frankos tétel 1943-ban 23 millió frankra emelkedett. Dánia élelmiszereket szállított, amelyekkel szemben Franciaország ruházati és luxuscikkeket vitt ki.

A francia kormány Dánián kívül Finnországgal, Svédországgal, Olaszországgal, Horvátországgal, Svájcjal és Magyarországgal kötött újabb kereskedelmi egyezményt. Norvégiával, Belgiummal és Luxemburggal csak

cseréalapon bonyolódnak le esetenkénti üzletek, amelynek elszámolása Berlinen keresztül való „Verrechnungsvorkehr”-ben történik. Magyarország agrár terményeket és nyersanyagot szállít és kémiai és textilipari cikkeket kap érte cserébe.

Erdekes volna tudni, vajon nem lehetne-e a magyar kivitt étcsigák és békacombok szállításával fokozni. Ez kissé tréfásan hangzik, pedig ér-

Marosvásárhelyen tartják az erdélyi törvényhatósági jogú városok polgármestereinek legközelebbi értekezletét

Nagyvárad, márc. 8. A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond irodalmi társaság március 25-én és 26-án ünnepélyeket rendez, amelyekre meghívta a város vezetését és a Szilgigeti Társaságot. A város részéről dr. Hlatky Endre és dr. Soós István vesz részt az ünnepségeken. A főispán Nagyvárad történelmi multjáról, a polgármester pedig Nagyvárad gazdasági és szociális helyzete a multban és jelenben címmel tart előadást.

A polgármester ezalkalommal óhajta

demes komolyan foglalkozni vele. Párizs egymagában 10 millió étcsigát fogyaszt, egy esztendőben, ami kerekén 200 tonna súlyú csigának felel meg. A csigát a franciák már békeidőben is kitünő csemegének, elsőrangú előételnek tartották. A Franciaországban honos, körülbelül 400 fajta csigából csak kétféle, az u. n. „nagy fehér”-et és „kis szürkét”-t használják étkezési célra. Különösen a Sarthe, a Jura, a Champagne és a Savoya-i vidékeken tenyésztik módszeresen az étcsigát. A legbiresebb, illetve legnépszerűbb csigát ugyan „Oscargot de Bourgogne”-nak nevezik, de ez inkább csak a mult alapján történik, mert Burgundiában a szőlők részleges permetezése folytán a legjobb fajta csigák elpusztultak.

A csigákat Franciaországban ma már farmokon tenyésztik. A csiga nedves területet szeret, tenyésztése a terület öntözésén kívül nem okoz gondot, mert füvet, levelet, mindenféle zöldet, amit talál elfogyaszt, táplálása nem kerül semmibe. A szüretelés az első tavaszi esők után, április elején, azután pedig szeptemberben történik.

Franciaországban a csiga tökéletesen tisztított állapotban kerül kereskedelmi forgalomba. Szüretelés után hatalmas kő- és cserépedényekbe dobálják a békés állatokat és az edényt lefedve, 8 napig étlen tartják őket. Erre azért van szükség, mert a csiga táplálék hiányában váladékot termel ki magából, amellyel a táplálkozással korábban belékerült mérges anyagok eltávoloznak. Az állatokat azután hatalmas üstökbe vetik, megfőzik, azután házból kivéve, az állatot és a csigaházat is, alaposan megtisztítva hozzák forgalomba. Nagy tökérejtű, komoly kereskedelmi vállalatok vannak, amelyek kész felszolgálásra alkalmas formában adják el a mindennapi összegyűjtött csigaanyagokat. A elkészítés módja vidékek szerint különböző, csak abban egyezik meg, hogy a házába visszatett, tisztított csigát fokhagymás vajjal vagy zsírdékkal légmentesen zárják el a külvilágtól.

A békacombból is sok-sok millió kerül a vendéglők és magánháztartások asztalára. Ezeket is tisztított állapotban, a kereskedelmi szokásoknak megfelelően hozzák forgalomba. Nem lehet rossz üzlet, mert több komoly vállalat foglalkozik vele. Egy párizsi nagykereskedő naponként 10 ezer pár békacombot szállít a párizsi vendéglőknek, ahol ragout formájában kisütve vagy kirántva kerülnek a vendég asztalára.

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér.

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SKILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Késziratokat nem adunk vissza.

Minisztertanácsot tartott a kormány.
 A MTI jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnököse vel, kedden délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze, amelyen időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkoztak, a kedd esti órákig.

VITÉZI SZÉKHÁZ LÉTESÜL NAGYVÁRADON. Nagyvárad, márc. 8. A vitézi székház létesítése ügyében érkekezletet hívott össze a polgármester, amelyen résztvettek vitéz Gödry János vezérőrnagy, dr. vitéz Nadányi János alispán, Hergár Viktor és Tóth Sándor műszaki tanácsosok. Megbeszéltek a székház létesítésének előfeltételeit, számbavették az e célra kijelölhető telkeket, illetve épületeket és a polgármester valószínűleg már a márciusi közgyűlés elé érdemleges javaslatot terjeszt ebben az ügyben.

A SZÉKELY HADOSZTÁLY NAGYVÁRADI FŐSZÉKÉNEK KÖZGYŰLÉSE A Székely Hadosztály Egyesület Nagyvárad Főszéke 1944. március 12-én (vasárnap) délután 5 órakor az Iványi Ödön-utca 9. sz. alatti gimnázium emeleti nagytermében tisztújító közgyűlést tart, amelyre a Hadosztály összes tagjait tisztelettel meghívjuk. Felkérjük a bajtársakat, hogy a közgyűlésen mindnyájan megjelenni szíveskedjenek. A közgyűlés után este 7 órakor a Széchenyi étteremben egytálas közös vacsora lesz, amelyen a bajtársak családtagjait is szívesen látjuk. Egy vacsora 3 pengő. Akik részt akarnak venni folyó évi március 10-én estig jelentkezzenek Puskás Lajos börtönha iktetésben Hlatky Endre-u. 10. sz. alatti.

TIZENEGY UTCA RENDEZÉSÉT VETTE TERVEBE A VÁROS. Nagyvárad, márc. 8. A most kezdődő munkáévadban elvégzendő utcarendezési munkálatok terveinek elkészítésére összeült műszaki bizottság a következő utcák kiosztásainak és járdáinak rendezését hozta javaslatba: Pázmány Péter-utca, Pataky Tibor utca. Tamásy tábornok utca. Thaly Kálmán utca, a Szent József utca egyrésze, a Bethlen Gábor utca vége, Juhász Gyula utca, Koppány utca, Bánság utca, Béke utca, Sztáray Mihály utca. E javaslatot a napokban tartandó városrendezési bizottsági ülésen tárgyalják le.

Lemondott Columbia kormánya. Amszterdami hírek: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a drit hírszolgálat jelenti, Columbia kormánya benyújtotta lemondását.

KORONA Filmszínház

TONELLI

Az artisták csillogó életének lélegzetelállítóan izgalmas szerelmi és bűnügyi filmje
 Rendezte Hollywood masterrendezője: TOURJANSKY
 Jegyelővét 11-12 között

Dr. Keltosy Aladár egyetemi tanár előadása a Szabadegyetemen. Csütörtökön, március 9-én, délután 6 órai kezdettel dr. Keltosy Aladár, a debreceni Tiesza István Tudományegyetem nyilvános rendes tanára tart előadást a Szabadegyetemen. Dr. Keltosy professzor: „A színek világa” címen tart előadást. Vetített képekkel kíséri és rajzokkal illusztrált előadásában ismertetni fogja a színek rendszerét és a szín-harmóniákat, az ép és hibás színlátás fajtáit, valamint a színek jelentőségét. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik a városnéző dísztermében.

Adomány, N. N. Szent Antal nevében 10 pengőt adományozott Balogh Ferikének. Köszönettel nyugtázzuk.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA butorüzlet, Pannonina épület, Bethlen István-utca 2.

A NAPOKBAN DÖNT A SZÍNÜGYI BIZOTTSÁG A SZIGLIGETI SZÍNHÁZ PÉRBEADÁSA ÜGYÉBEN. Nagyvárad, márc. 8. A napokban összeült a város színügyi bizottsága, amely dönt a Szigligeti Színház szeptemberben lejáró bérletének megújítása, illetőleg a színház bérbeadása ügyében. Mint már megírtuk, az illetékes tényezők azon az állásponton vannak, hogy a színház igazgatásával ismét Putnok Birtol László meg.

BUTOR színeset MEZEI-től
 Hátó, kombinált és előszobák.
 Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)
 Konyha ajándékok

Vasárnap istentiszteletet tartanak a nagyváradai magyar görög katolikusok. Március 12-én, vasárnap délelőtt a nagyváradai magyar görög katolikus egyház istentiszteletet tart a Tiesza Kálmán-téri templomban. Az istentiszteletet Zékány görög katolikus lelkész tartja. Minden hívőt szeretettel elvárnak.

Mit veszítettek az angolszások a szicíliai harc kezdete óta? Stockholm-ból jelentik: A tengerészeti hívatat elé fordítja a szövetségesek hadihajó veszteségét a szicíliai harc kezdete óta a Földközi-tengeren 2 cirkáló, 10 romboló, 2 tengeralattjáró és 10 kisebb hadihajóban állapította meg.

Meghosszabbították a megszálló csapatok és Mihályovics között fegyverszüneti egyezményt. Genéből jelentik: (B. T.) A Svájc szerint a német megszálló csapatok és Mihályovics tábornok között lejárt fegyverszüneti egyezményt meghosszabbították.

BELVÁROSI

Csütörtökön u'oljára

Zenélőmalom

A legjobb magyar vigjáték

Hat hét boldogság

Főszereplői: Tolnay Klári, Kiss Ferenc, Szilassy, Mihályffy
 Szerdán utoljára Csütörtöktől
 Szervusz Péter a CASINO-ban

Kinevezés a nagyváradai adóhivatalhoz. A MTI jelenti: A m. kir. pénzügyminiszter dr. Csoport Dávid konyári közséj segédjegyzőt a nagyváradai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá, a X. fizetési osztályba kinevezte.

Vegyék át a kész helyhatósági bizonyítványokat. Nagyvárad thj. város közigazgatási ügyosztálya az alábbi fel-

hívást adta ki: Felhívom mindazokat, akik a román agrártörvények alapján kiosztott háztelkek beépítéséről helyhatósági bizonyítványt kértek, hogy Teleki-u. 3. sz. I. em. 10. sz. szobában a Közigazgatási kiadóhivatalban naponta délelőtt 11-12-ig a kész bizonyítványokat 8 napon belül vegyék át, mert az át nem vett bizonyítványokat végleg irattárba fogom helyezni. — Nagyvárad, 1944. március 7. Dr. Kazó Károly s. k. tb. tanácsnok.

KOSSUTH-LAJOS EMLÉKE A MÁRCIUS HAVI VÁROSI KÖZGYŰLÉSEN. Nagyvárad, márc. 8. A városi törvényhatóság március havi közgyűlése Kossuth Lajos halálának ötvenedik évfordulója alkalmából, foglalkozik a nagy államférfiu emlékével. A polgármester ismertetni fogja a közgyűlésen Kossuth Lajos érdemeit és javaslatot tesz azok méltó módon való megőrkítésére. Az évforduló napján, március 20-án díszelőadás lesz a színházban, megfelelő tárgy darab színrehozásával.

szolgálatos gyógyszerárak

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszerár Kossuth Lajos utca 2. (Barla Dezső) 15-15.

CSILLAG gyógyszerár Mussolini tér 1 (E. Csapó Z.) 25-51.

MATYÁS KIRÁLY gyógyszerár, Szt. János u. 58. (Ajtay G. Gyula) 21-31.

SVENY ANTAL gyógyszerár Gách u. 14. (Ajtay Lajos) 13-53.

SPORT

Tegnap délután erőnléti edzést tartott a NAC csapata

(Nagyvárad.) Kedden délután csoportos edzésben gyülekeztek a zöld-fehér játékosok az Erzsébet-ligeti pálya öltözőjében. A beteg Szegedim és Barna Jancsin kívül teljes volt a létszám. Az elkeseredett idő természet befolyásolta az edzést, épp úgy elvégezték a gyakorlatokat, mintha ragyogó napsütés lett volna. A szorgalmas munkán meglátszott, hogy ismét kemény feladat előtt áll a csapat és hogy minden játékos teljes mértékben átérzi a vasárnapi mérkőzés jelentőségét.

Edzés után ezeket mondta Ronay Ferenc:

— A DVSC elleni mérkőzés előtt fokozott szorgalommal kell készülnünk, mert hiszen a debreceni csapat igen jó formába lendült tavaszra, mi pedig a betegek miatt meggyengültünk. Ezt a nagy hátrányt csak fokozott akarással lehet vasárnap valamennyire is ellensúlyba hozni. Meg vagyok róla győződve, hogy tudják ezt a fiúk is.

Felhívás a játékosvezetőkhez!

Felkérem a labdarúgó játékosvezetőket, hogy folyó hó 8-án, szerda d. u. 6 órakor a NAC otthonban megjelenni szíveskedjenek. Schmidt I. T. csoportvezető.

Csütörtökön délig lehet a DVSC-NAC mérkőzés jegyigénylését bejelenteni

(Nagyvárad.) Tegnap számunkban már beszámoltunk, hogy milyen ostromot rendeznek a szurkolók a NAC-otthon ellen a debreceni mérkőzés belépőjegyei végett. A vezetőség től nyert értesülésünk alapján ezúttal közöljük, hogy a NAC csak korlátolt számban kapott Debrecenből jegyet s a szurkolók csütörtök estig jelenthetik be igényeiket a NAC-irodában, Krüger Károly sportigazgatónál.

Hirdetések felvétele

felelősség mellett az összes budapesti és az ország bármely lapja részére a lapok eredeti díjtétele szerint a **BUDAPESTI KÖZLÖNY** hivatalos lap részére is Kérjen ajánlatot az ország legelső hirdetési vállalatától

Rudolf Mosse hirdetőiroda
 Nagyvárad, Rákóczi-ut 2. Bazár-épület (Magy. Áll. Hitelbank mellett)

Felhívás az 1884–1926. évi születésű (18–60 éves) hadköteles koru férfiak általános jelentkezésére

A m. kir. honvédelmi miniszter 3370. Eln. 1. ny. 1944. számú rendelete értelmében felhívom Nagyvárad thj. város területén állandó lakó és ideiglenesen tartózkodó 1884–1926. években született 18–60 éves koru férfiakat (a jelenleg szolgálatot teljesítők kivételével, akik helyett hozzátartozóik jelentkeznek), hogy az alábbi helyen és időben nyilvántartási adataik ellenőrzése végett jelentkezzenek.

A jelentkezések sorrendje:
Vitéz-utcai állami elemi iskola helyiségében:

1944. évi március
8-án az 1926. évi születésűek,
9-én az 1925. " "
10-én az 1924. " "
11-én az 1923. " "
13-án az 1922. " "

Mikszáth Kálmán-utcai elemi iskola helyiségében:

1944. évi március
8-án az 1921. évi születésűek
9-én az 1920. " "
10-én az 1919. " "
11-én az 1918. " "
13-án az 1917. " "

Ritoók Zsigmond-utcai állami elemi iskola helyiségében:

1944. évi március hó
8-án az 1916. évi születésűek
9-én az 1915. " "
10-én az 1914. " "
11-én az 1913. " "
13-án az 1912. " "

Az Ipartestület helyiségében (Mezey Mihály-utca 4. szám):

1944. évi március hó
8-án az 1911. évi születésűek
9-én az 1910. " "
10-én az 1909. " "
11-én az 1908. " "
13-án az 1907. " "

A Magyar Ház helyiségében (Sal Ferenc-utca 9. szám):

1944. évi március hó
8-án az 1906. évi születésűek
9-én az 1905. " "
10-én az 1904. " "
11-én az 1903. " "
13-án az 1902. " "

Magyar Nemzeti Munkaközpont helyiségében (Szent János-utca és Török Ignác-utca sarkán):

1944. évi március hó
8-án 1901. évi születésűek
9-én az 1900. " "
10-én az 1899. " "
11-én az 1898. " "
13-án az 1897. " "

Tűzharcosok székházában (Széchenyi épület I. emeletén, Rákóczi-ut 13. sz.):

1944. évi március hó
8-án az 1896. évi születésűek
9-én az 1895. " "
10-én az 1894. " "
11-én az 1893. " "
13-án az 1892. " "

A Markovits laktanya épületében (Horthy Miklós-ut 26. sz.):

1944. évi március hó
8-án az 1891. évi születésűek
9-én az 1890. " "
10-én az 188. és 1899.
11-én az 1886. és 1887.
13-án az 1884. és 1885.

évi születésűek.

A jelentkezés naponta reggel 8 órától délután 3 óráig megszervezés nélkül tart.
A katonai szolgálatot teljesítő sze-

mélyek a szolgálati helyükön tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek.

Minden jelentkező hozza magával az alant felsorolt katonai és személyazonosságát igazoló okmányai közül azt, ami birtokában van.

1. Szürke katonai igazolványi lapot (igazolványi pótlapot), 2. Sorozási bizonyítványt, 3. Alkalmatlansági bizonyítványt, 4. Katonai elbocsátó levelet, 5. Hadirokkant igazolványt, 6. Közérdekű munkaszolgálatos igazolványt, 7. Levente igazolványt, 8. Polgári személynélapot, 9. Rendőrségi bejelentő lapot, 10. Zsidók az állománytestük és a népmozgalmi nyilvántartó hivatalok által lepecsételt fényképes igazolványukat, 11. Nem magyar állampolgárok a külföldi állampolgársági bizonyítványukat, vagy érvényes utlevelüket.

Betegség, vagy testi fogyatékoság miatt megtenni nem tudók, az ideig-

lenesen távollévők helyett a legközelebbi hozzátartozója köteles jelentkezni és megfelelő módon (orvosi bizonyítvány, stb.) igazolni arról, hogy a jelentkező távollmaradását, magával hozva a jelentkezni tartozónak fentebb, az 1–11. pontokban felsorolt okmányait.

Szigorúan felhívom minden jelentkezőt köteles figyelmét arra, hogy a kitűzött időben és helyen a jelentkezés kötelezettségének tegyenek eleget, mert minden évfolyambeli csak az előírt napon és helyen jelentkezhetik.

Pótjelentkezési nap nincs.

A jelentkezést elmulasztó az 1939. II. t. c. 212. §-a alapján két hónapig terjedhető elzárással és 6000 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

Nagyvárad, 1944. évi március 3-án.

Dr. SOÓS ISTVAN, s. k. polgármester.

SZINHÁZ

Parasztbecsület és Seherzade

A Parasztbecsület keddi előadásával nem járult hozzá a kolozsvári Nemzeti Színház operái tagozata annak a véleménynek a javításához, amely egyre határozottabban alakul ki róla a nagyváradi közönségben. Mascagni remekművét sem itt, sem más színpadokon nem hallottuk még ily gyenge interpretálásban. A kar, eltekintve a színpadok mögött hallatszó templomi énektől, amelyre nem osztottak be elegendő erőf, most is pompásan énekelt, a zenekar a kitűnő Endre Béla vezényletével szintén magas színvonalat képviselt, ha figyelmünk kívül hagyjuk az egyik szólamvívő hangszór ütmekeken át tartó kísérlését, de a szólóénekesekben nem sok öröme telt a közönségnek. A nagy műdrámai feszültségei, szenvedélyes erejű

dallamai alig voltak észlelhetők a kolozsváriak énekében és játékában. A szereplők bizonytalan intonálása, hanganyagának elégtelensége és színészi ügyfogyottsága — amit még kihangsúlyozottabbá tett a karmesteri pálcához göresösen tapadó figyelmük — néha már a komikum határát súrolta. A kolozsvári operaegyüttes föltétlenül fel-
frissítésre szorul.

Annál üdítőbb volt a balett teljesítménye a Seherzade-ban, Bartos Irén, Rimóczy Viola, Tóth Jolán, Keresztes Katalin és Komáromi Attila remek táncsa, az egész kar kifogástalan betanított-sága, ami Moravszky Románt, a balett koreográfjának szerzőjét dicséri, magával ragadta a közönséget. (*)

A színházi iroda közleménye:

„Liliomfi” csütörtökön és pénteken este

A Bolygó hollandi, a kolozsvári Nemzeti Színház Operai Tagozatának vendégjátéka szerdán este fél 6 órakor kezdődik.

Szigligeti Ede születésének 130. évfordulója emlékeztetőre diszeloadás keretében mutatja be a színház a Liliomfi című eredeti vígjátékát csütörtökön este. Az emlékbeszéde: Arvay Árpád országgyűlési képviselő, a Szigligeti Társaság választmányi tagja mondja. Csütörtökön bemutató bérlet, pénteken este A-bérlet.

Badacsonyi kéknyelű, az idény legmulatságosabb operettje szombaton délután egyegyed 4 órakor filléres helyárrakkal kerül színre.

Fekete Péter szombaton este fél 7 órakor az idényben 30-adszor kerül színre. Olesó helyárrak.

Vasárnap délután 3 órai kezdettel Érik a buzakalász rendes helyárrakkal van műsoron, vasárnap este pedig 6 órakor az idény legnagyobb operett-sikere — az idényben hu-

szonötödéször — Egy boldog pesti nyár kerül színre.

Népművelési előadás keretében hétfőn este filléres helyárrakkal Zilahy Lajos: Hazajáró lélek c. színjátéka kerül színre. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

Előkészületben: Gül baba nagyoperett.

MŰSOR:

Szerdán este fél 7 órakor: A bolygó hollandi.

Csütörtökön este fél 7 órakor Liliomfi. Bemutató bérlet. (Diszeloadás.)

Pénteken este fél 7 órakor: Liliomfi, A-bérlet.

Szombaton délután egyegyed 4 órakor: Badacsonyi kéknyelű.

Szombaton este fél 7 órakor: Fekete Péter.

Vasárnap délután 3 órakor: Érik a buzakalász.

Vasárnap este 6 órakor: Egy boldog pesti nyár.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

IRÓGÉP „Mercedes” Superba-gyártmány, alig két hónapig használt, eladó. Cim a kiadóban. 689

Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban veszek Kiss Bélane, Kossuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Simonffy Tamás

nyug. MÁV felügyelő engedélyezett

Ingtalanforgalmi irodája

Irinyi József-u. 28. Hitler-u. sarok
Telefonszám: 34-41. Eladó és vevőszándékokat telefonon szóban vagy írásban sziveskedjenek előjegyezteni.

6 darab egy éves törzskönyvezett angora him eladó. Hitler-u. 23. fdszt. 1. 699

Modern új konyhabutor eladó. Galamb-u. 1. 694

Pianino Lyra gyártmányu, modern, eladó. Széchenyi-tér 8. földszint udvarban hátul. Megtekinthető délután 2-4. 695

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű fergek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 913

Földet bérelnek Nagyvárad mellett. Címek kiadóba „Magas bérőszeg” jellegre kérek. 696

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 694

Modern házak építését saját anyagommal vállalom

Zagyva András

Mátyás király-ut 101. szám.

Új kerékpárok és javítások Jakab műszerésznel, Kossuth-utca 5. 672

Állást nyee

Munkásokat és munkásnőket 16 éves, idősebbeket felvesz Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a vadradszöllősi telepen 10-12 óra között. 693

Állást kees

Fiatall varrókn házakkhoz ajánlkozk. Cim: Szent József-u. 82. 683

Intelligens, érettségizett fiatal nő, nevelőnőnek ajánlkozik azonnalra, szerény igények mellett. Címeket a kiadóhivatalba kér „Perfekt nemet” jellegre. 691

Oktalás

Rosszul tanul gyermeke? Okleveles tanárral taníttassa! Cim a kiadóban. 654

KIADÓTULAJDONOS:

szent laszlo-nyomda r-t

A szerkesztésért felelős kiadószert felelős: Dr. Paál Árnád, Szent László-nyomda R-T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépen Nagyvárad, Szilágyi utca 1. szám